

שהמן ניתן במתנה והיינו כשמזמין חברו לאכילה. יעו"ש. ואפי' לגי' הגר"א שם בירושלמי דקאי על מעשר בהמה אבל גם הוא מפרש שכונת הירושלמי לומר שיכול ליתן במתנה, ולא שבא לומר שא"א למכור והגם שלשון התוספתא הוא שמן אין לו דמים, ולא מפורש שם לענין מתנה אבל קשה לומר שהירושלמי והתוספתא שני מימרות שונות הם וצ"ע. ולפי"ז אין לנו שום מקור לחידוש זה שהמן היה בו דין ממון גבוה.

והגר"ח קניבסקי שליט"א הראני דבספר מנחה בלולה להגאון ר' מנחם רפפורט זצ"ל כתב דבמן דכתיב לאכלה זהו בדוקא ולא לסחורה וכמו בשביעית, אבל צ"ע לכאורה לומר דרשה בלא מקור מחז"ל, ושו"ר שהנצי"ב בפי' על המכילתא גם כתב כן עה"פ ויראו בני ישראל ויאמרו איש אל אחיו, והוא יליף לה מקרא אחרינא יעו"ש ולכאורה צריך מקור מחז"ל על זה וצ"ע. (עיין הוספות).

צוד יש לעיין כל הדברי קדושה שהיה לקרח כגון ספרים תפילין וכדו' אם נבלע עמהם או דמשום בזיון לא נבלעו כל אלו, וכעין מה שמצינו בעיר הנדחת שכתבי הקודש יגנזו (סנהדרין ק"א:) אז גם כאן אולי לא נבלעו, ואם נימא כך אולי גם המן שהיה דבר רוחני דהוא דבר

שוב הראוני דבר חדש בספר שבט מוסר פרק ל"ז שכתב שביום של מחלוקת קרח לא היה מן וזהו מגודל עונש המחלוקת, יעו"ש. [ולא הזכיר שם מקור לזה ואולי זה ממדרש כת"י שהיה בידו וצ"ע], והרה"ג אהרן גודמן שליט"א העירני לדברי המהר"ם שיף (בדרושים נחמדים שנדפס בסוף מסכת חולין) שפירש הפסוק בוקר ויודע וכו', ע"פ מה שאמרו בסנהדרין ק"י ע"א וישמע משה ויפול על פניו מה שמע שחשדוהו מאשת איש, ולכן אמר בוקר ויודע שהרי אמרו ביומא ע"ה. שהמן היה מודיע אם אשה סרחה על בעלה כדכתיב והמן כזרע גר שהיה מגיד לישראל יעו"ש, ומבואר מדבריו עכ"פ שירד מן ביום מחלוקת קרח, וצ"ע.

והנה העולם מקשים לפי המבואר ביומא ע"ה שלרשעים ירד המן חוץ למחנה ולצדיקים על פתח ביתם, א"כ מה שייך מחלוקת משה וקרח הא המן יוכיח, דודאי לקרח ירד חוץ למחנה ולמשה על פתח ביתו, ושמעתי שהגראי"ל שטיינמן שליט"א אמר דע"פ השבט מוסר הנ"ל ניחא שלא ירד מן

ק"ח

דגן

סימן כב

שמים

ביום זה, אבל להמהר"ם שי"ף תיקשי,
והנה כבר כתבנו בסי' ח' דהמרכה"מ
מפרש מה שאמרו דלרשעים ירד חוץ
למחנה זה רק על עובדי ע"ז וקרח לא
היה עובד ע"ז, אולם כיון שכפר בנבואת
משה לכאו' גם נחשב כעובד ע"ז וצ"ע.